

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
POLITIKOS ĮGYVENDINIMO GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL VALSTYBĖS SIENOS IR JOS APSAUGOS ĮSTATYMO NR. VIII-1666
23 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO,
LIETUVOS RESPUBLIKOS BRANDUOLINĖS ENERGIJOS ĮSTATYMO NR. I-1613
36 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS VIEŠOJO
SAUGUMO TARNYBOS ĮSTATYMO NR. X-813 2, 6, 7 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTŲ
(TAP Nr. 18-1327(2), TAIS Nr. 18-8866(4))**

2018-12-12 Nr.

Vilnius

Projektų rengėjas. Vidaus reikalų ministerija.

1. Projektų tikslas. Optimizuoti Valstybės sienos apsaugos tarnybos prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos (toliau – VSAT) atliekamas funkcijas, VĮ Ignalinos atominės elektrinės (IAE) perimetro ir IAE teritorijoje esančių objektų fizinę apsaugą perduodant Viešojo saugumo tarnybai prie Lietuvos Respublikos Vidaus reikalų ministerijos (toliau – VST).

2. Dabartinė situacija. Šiuo metu VSAT Ignalinos pasienio rinktinės Branduolinės energetikos objektų apsaugos dalinys vykdo Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymo nustatyta tvarka pavestų saugoti objektų fizinę apsaugą, t. y. IAE perimetro ir IAE teritorijoje esančių objektų fizinę apsaugą. Valstybės kontrolės Vidaus reikalų ministerijoje atlikto finansinio audito ataskaitoje nurodoma, kad VSAT, kaip institucijai, kurios pagrindinė funkcija yra valstybės sienos apsauga, IAE ir kitų strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui turinčių objektų fizinės apsaugos funkcija nėra būdinga, be kita ko, branduolinių energetikos objektų fizinės saugos organizavimas reglamentuojamas visai kitos srities tarptautiniais ir nacionaliniais teisės aktais, standartais ir rekomendacijomis.

3. Projektų esmė. Lietuvos Respublikos valstybės sienos ir jos apsaugos įstatymo Nr. VIII-1666 23 straipsnio pakeitimo įstatymo projektu siūloma atsisakyti VSAT nebūdingos, su valstybės sienos apsauga nesusijusios funkcijos – vykdyti Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymo nustatyta tvarka pavestų saugoti objektų fizinę apsaugą. Ši funkcija būtų perduota VST, kartu perduodant VSAT Ignalinos pasienio rinktinės Branduolinės energetikos objektų apsaugos dalinio 274 pareigybės ir šiai funkcijai atlikti VSAT priskirtą valstybės turtą (statinius, transportą, ginkluotę ir kt.). Pareigūnai, šiuo metu vykdančys IAE teritorijoje esančių objektų fizinę apsaugą, atitinka šiems objektams apsaugoti keliamus reikalavimus, yra kompetentingi ir dėl institucinio pavaldumo pasikeitimo personalo kaita nenumatoma.

Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymo Nr. I-1613 36 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas parengtas, įvertinus numatomus pokyčius, t. y. perdavus Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymu pavestų saugoti objektų ir krovinių fizinę apsaugą ir apsaugos reagavimo pajėgų funkcijų vykdymą VST, šiuo metu Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymo 36 straipsnio 10 dalyje numatyta VSAT teisė vykdant nusikalstamų veikų, galinčių sutrikdyti branduolinės energetikos objekto eksploatavimą, prevenciją, tikrinti fizinius asmenis, transporto priemones, krovinius ir jų dokumentus bei riboti fizinių asmenų patekimą į riboto patekimo zoną turės taip pat būti perduota VST.

Lietuvos Respublikos viešojo saugumo tarnybos įstatymo Nr. X-813 2, 6, 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas parengtas siekiant Lietuvos Respublikos branduolinės energijos

įstatymu pavestų saugoti objektų ir krovinių fizinę apsaugą ir apsaugos reagavimo pajėgų funkcijų vykdymą nustatyti VST. Be to, atsižvelgus į tai, kad šiuo metu Lietuvos Respublikos viešojo saugumo tarnybos įstatymo 6 straipsnio 4 punkte bei 7 straipsnio 7 punkte nustatyta, kad VST „saugo svarbius valstybės objektus“ ir nei šiame įstatyme, nei kituose įstatymuose neapibrėžta „svarbių valstybės objektų“ sąvoka, siekiama Lietuvos Respublikos viešojo saugumo tarnybos įstatyme įvesti naują sąvoką.

4. Derinimas. Lietuvos Respublikos valstybės sienos ir jos apsaugos įstatymo Nr. VIII-1666 23 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas be pastabų buvo suderintas su Ūkio ministerija, Susisiekimo ministerija, Švietimo ir mokslo ministerija ir apsvarstytas 2018 m. rugpjūčio 28 d. Tarpinstituciniame pasitarime.

Atsižvelgus į Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2018 m. rugpjūčio 22 d. išvadoje Nr. NV-2213 pateiktas pastabas ir pasiūlymus, papildomai buvo parengti Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymo Nr. I-1613 36 straipsnio pakeitimo įstatymo ir Lietuvos Respublikos viešojo saugumo tarnybos įstatymo Nr. X-813 2, 6, 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektai ir visas įstatymų paketas suderintas su Valstybine atominės energetikos saugos inspekcija, Energetikos ministerija (pastabos, į kurias VRM neatsižvelgė, suderintos darbo tvarka), Finansų ministerija, kuri įstatymų projektams pastabų ir pasiūlymų neturėjo. Neatsižvelgta į Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabą dėl VSAT funkcijų dėstymo įstatyme netikslingumo, argumentuojant pasiūlymuose „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės teisėkūros tobulinimo“ (2017-02-03 Nr. NV-345) pateiktu išaiškinimu, kad išimtiniais, pagrįstais atvejais įstaigų prie ministerijų funkcijos gali būti dėstomos įstatyme, o kokie tie išimtiniai, pagrįsti atvejai – nėra detalizuota. VRM nuomone, VSAT, kaip pagrindinio subjekto, atliekančio Lietuvos Respublikos valstybės sienos apsaugą, funkcijos gali ir turi būti nustatytos įstatyme.

5. Atitikimas Vyriausybės programai. Projektai tiesiogiai neįgyvendina Vyriausybės programos nuostatų.

6. Dalykinio vertinimo išvada. Atkreiptinas dėmesys, kad projektų įsigaliojimas siūlomas 2019 m. liepos 1 d. Tačiau atsižvelgiant į tai, kad projektai Seime galėtų būti svarstomi tik pavasario sesijoje, o juos priėmus, reikės parengti įgyvendinamuosius teisės aktus ir perduoti pareigybes bei finansavimą, siūlytina įvertinti įsigaliojimo termino realumą.

Atsižvelgiant į Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2018 m. gruodžio 12 d. išvadoje Nr. NV-3393 pateiktas pastabas siūlytina projektus svarstyti Tarpinstituciniame pasitarime.

Patarėja

Aušrina Genienė

Aušrina Genienė, tel. 8 706 63 769, el. p. ausrina.geniene@lr.lt